

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
 TRƯỜNG ĐẠI HỌC CHÍNH TRỊ
 PGS.TS. Nguyễn Hồng Sơn
 TS. Nguyễn Quốc Việt (Đồng chủ biên)

Môi trường đầu tư hướng tới phát triển bền vững TẠI VIỆT NAM

YÊN
 EU

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

**Môi trường đầu tư
hướng tới phát triển
bền vững**
TẠI VIỆT NAM

**Biên mục trên xuất bản phẩm của
Thư viện Quốc gia Việt Nam**

Môi trường đầu tư hướng tới phát triển bền vững tại Việt Nam
/ Nguyễn Hồng Sơn, Nguyễn Quốc Việt (ch.b.), Nguyễn Thị Kim
Anh... - H. : Chính trị Quốc gia, 2014. - 460tr. ; 21cm

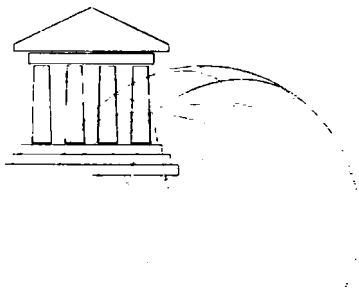
1. Môi trường đầu tư 2. Phát triển bền vững 3. Việt Nam
332.609597 - dc23

CTF0068p-CIP

Mã số: $\frac{33.0}{\text{CTQG-2013}}$

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ
PGS.TS. Nguyễn Hồng Sơn
TS. Nguyễn Quốc Việt (Đồng chủ biên)

Môi trường đầu tư hướng tới phát triển bền vững TẠI VIỆT NAM

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT
Hà Nội - 2013

CÁC TÁC GIẢ CHÍNH:

PGS.TS. NGUYỄN THỊ KIM ANH

ThS. PHÓ THỊ KIM CHI

ThS. NGUYỄN THỊ VŨ HÀ

PGS.TS. HẢ VĂN HỘI

ThS. VŨ THANH HƯƠNG

TS. HOÀNG KHẮC LỊCH

GS.TSKH. NGUYỄN MẠI

ThS. NGUYỄN THỊ MINH PHƯƠNG

ThS. RUTH SCHALDACH

PGS.TS. NGUYỄN HỒNG SƠN

TS. NGUYỄN VIỆT THÀNH

ThS. NGUYỄN MINH THẢO

PGS.TS. NGUYỄN XUÂN THIÊN

TS. NGUYỄN ANH THU

TS. NGUYỄN QUỐC VIỆT

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Thu hút vốn đầu tư nước ngoài đã trở thành xu thế khách quan trong chiến lược phát triển kinh tế của nhiều quốc gia và nguồn vốn này được coi là một trong những nhân tố quan trọng để thúc đẩy nền kinh tế phát triển, tăng trưởng hiệu quả. Các quốc gia như Mỹ, Nhật Bản, Đức, Anh và đặc biệt Trung Quốc là những điển hình về tiếp nhận vốn đầu tư nước ngoài. Nguyên nhân là những quốc gia này đã tạo lập được một môi trường đầu tư thuận lợi, thông thoáng theo hướng khuyến khích và ưu đãi cho các nhà đầu tư nước ngoài. Hiện nay, rất nhiều nước trên thế giới đang cạnh tranh nhau để thu hút được nhiều nguồn vốn đầu tư nước ngoài bằng cách không ngừng cải thiện môi trường đầu tư quốc gia, tạo lập một môi trường đầu tư thuận lợi, thông thoáng, tạo môi trường kinh doanh thuận lợi nhất cho các nhà đầu tư.

Đã từ lâu, Việt Nam luôn coi khu vực có vốn đầu tư nước ngoài là một bộ phận không thể tách rời của nền kinh tế, góp phần không nhỏ cho sự phát triển kinh tế tại Việt Nam. Nhận thức rõ tầm quan trọng và ảnh hưởng của môi trường đầu tư tới thu hút nguồn vốn đầu tư nước ngoài và tới tăng trưởng kinh tế, Đảng và Nhà nước ta chủ trương cải thiện môi trường đầu tư, tạo một môi trường đầu tư thông thoáng, thuận lợi nhằm thu hút nguồn vốn đầu tư nước ngoài.

Bên cạnh cải thiện môi trường thu hút đầu tư, vấn đề đảm bảo cho phát triển bền vững cũng được Đảng và Nhà nước ta hết sức coi trọng.

Nhằm cung cấp thêm tài liệu nghiên cứu, tham khảo về vấn đề nêu trên, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật phối hợp với Trường Đại học Kinh tế, Đại học Quốc gia Hà Nội xuất bản cuốn sách ***Môi trường đầu tư hướng tới phát triển bền vững tại Việt Nam***.

Cuốn sách được chia làm hai phần:

Phần thứ nhất của cuốn sách đề cập đến thực trạng môi trường đầu tư của Việt Nam hiện nay, tập trung vào môi trường thể chế, ổn định kinh tế vĩ mô, nguồn nhân lực..., có so sánh, xem xét trong mối tương quan với các nước trong khu vực. Việc cải thiện môi trường đầu tư sẽ có tác động rất lớn đến thu hút đầu tư nói chung, đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) nói riêng.

Phần thứ hai của cuốn sách đề cập đến các khía cạnh của môi trường đầu tư hướng tới phát triển bền vững trong một số ngành, lĩnh vực cụ thể như quản lý nguồn nước, khai thác hải sản, thương mại, đầu tư công và đầu tư trực tiếp nước ngoài...

Đây là những vấn đề phức tạp, nhiều vấn đề đang được tiếp tục thảo luận nên mặc dù các tác giả và những người biên tập đã cố gắng nhưng không tránh khỏi còn thiếu sót. Chúng tôi rất mong nhận được ý kiến đóng góp của bạn đọc để lần xuất bản sau được hoàn thiện hơn.

Xin giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

Tháng 12 năm 2013

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

LỜI GIỚI THIỆU

Việt Nam đã đạt được mục tiêu trở thành nước có thu nhập trung bình vào năm 2010 và đã đạt được những thành tựu nhất định trong phát triển kinh tế. Tuy nhiên, vẫn còn những lo ngại về quá trình phát triển bền vững của nền kinh tế Việt Nam không chỉ trong lĩnh vực kinh tế, mà còn trong lĩnh vực xã hội và môi trường. Trong bối cảnh đó, việc tìm hiểu những vấn đề lý luận và thực tiễn về mối quan hệ giữa môi trường đầu tư và phát triển bền vững, qua đó đánh giá được bước đầu về môi trường đầu tư của Việt Nam theo cách tiếp cận bền vững là hết sức cần thiết, từ đó giúp đưa ra những khuyến nghị, góp phần giúp các cơ quan hoạch định chính sách xây dựng các biện pháp, chiến lược phù hợp nhằm tiến tới một môi trường đầu tư bền vững hơn ở Việt Nam.

Xây dựng một môi trường đầu tư và kinh doanh lành mạnh, ổn định hướng tới mục tiêu phát triển bền vững là xu thế chung mà thế giới đang nỗ lực triển khai. Hội nghị của Liên hợp quốc về Phát triển bền vững hay còn được gọi là Rio 2012, Rio+20 đã nhấn mạnh tầm quan trọng của việc "xây dựng nền kinh tế xanh hướng tới phát triển bền vững". Đó cũng là mục tiêu, chiến lược quan trọng mà Việt Nam đã và đang quyết tâm thực hiện, thể hiện trong các chiến lược, quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội quốc gia cũng như của các ngành, địa phương, ví dụ như Chương trình Nghị sự 21 (Định

Môi trường đầu tư hướng tới phát triển bền vững tại Việt Nam

hướng chiến lược phát triển bền vững ở Việt Nam) và “Chiến lược tăng trưởng xanh thời kỳ 2011-2020 và tầm nhìn đến năm 2050”.

Chiến lược Phát triển Việt Nam giai đoạn 2011-2020 nhấn mạnh các ưu tiên phát triển bền vững trong giai đoạn 2011-2020 bao gồm: Duy trì tăng trưởng kinh tế bền vững, từng bước thực hiện tăng trưởng xanh, phát triển năng lượng sạch, năng lượng tái tạo; Thực hiện sản xuất và tiêu dùng bền vững; Bảo đảm an ninh lương thực, phát triển nông nghiệp, nông thôn bền vững; thực hiện tốt các chính sách an sinh xã hội, giữ vững ổn định chính trị - xã hội, chủ động và tích cực hội nhập quốc tế.

Hội thảo “Môi trường đầu tư hướng tới phát triển bền vững tại Việt Nam” diễn ra vào ngày 4-11-2013 và nằm trong chuỗi Hội thảo về Chính sách công và Phát triển do Trường Đại học Kinh tế, Đại học Quốc gia Hà Nội tổ chức hằng năm. Đây là Hội thảo thứ 10 trong chuỗi Hội thảo này và là lần thứ 2 có sự tham gia tài trợ từ Quỹ Hanns Seidel, Cộng hòa liên bang Đức.

Cuốn sách ***Môi trường đầu tư hướng tới phát triển bền vững tại Việt Nam*** là kết quả của Hội thảo trên và thuộc tủ sách Bộ môn Chính sách công Trường Đại học Kinh tế, Đại học Quốc gia Hà Nội. Cuốn sách tập hợp 14 bài viết có giá trị của các nhà khoa học, các chuyên gia trong nước và quốc tế đưa ra những ý kiến, quan điểm khoa học liên quan đến môi trường đầu tư của Việt Nam trên con đường hướng tới phát triển bền vững. Cuốn sách được chia làm hai phần:

Phần 1: Tổng quan về môi trường đầu tư và phát triển kinh tế bền vững của Việt Nam. Cụ thể:

- Vai trò quan trọng của việc hoàn thiện thể chế đối với việc thực hiện thành công chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của Việt Nam giai

đoạn 2011-2020 được làm rõ trong bài viết của Nguyễn Hồng Sơn và Trần Quang Tuyền. Trên cơ sở phân tích những thách thức và hạn chế cơ bản trong việc hoàn thiện thể chế, bài viết đưa ra một số gợi ý chính sách góp phần thực hiện thành công đột phá chiến lược về thể chế của nhiệm vụ chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 2011-2010.

Bài viết của Nguyễn Mại đã đưa ra đánh giá tổng quan về môi trường đầu tư của Việt Nam, trong đó, ông nhấn mạnh ổn định chính trị và an ninh xã hội là những ưu điểm nổi trội của Việt Nam; ngược lại, tính ổn định, công khai, minh bạch của hệ thống luật pháp vẫn là vấn đề chưa đáp ứng được đòi hỏi của nhà đầu tư, nhất là các công ty xuyên quốc gia (TNCs) lớn. Từ lợi thế về nguồn nhân lực dồi dào, giá nhân công thấp trong những năm đầu chuyển sang kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế, Việt Nam đang phải đối mặt với tình trạng mất cân đối ngành nghề, cấp học trong hệ thống đào tạo nên chưa đáp ứng được nhu cầu lao động có trình độ chuyên môn cao để tái cấu trúc nền kinh tế theo mô hình tăng trưởng hiệu quả và chất lượng cao.

Nguyễn Thị Kim Anh nghiên cứu về một số chính sách và biện pháp điều tiết hoạt động đầu tư nước ngoài theo định hướng phát triển bền vững ở Việt Nam và làm rõ một số cải thiện cũng như những mặt còn hạn chế của môi trường đầu tư của Việt Nam.

Tập trung vào các nước ASEAN, bài viết của Nguyễn Xuân Thiên, thông qua việc phân tích các con số chung và kinh nghiệm của một vài quốc gia điển hình như Thái Lan, Xingapo, Malaixia, chỉ ra rằng môi trường đầu tư không chỉ ảnh hưởng trực tiếp đến thu hút FDI ở các nước ASEAN mà còn ảnh hưởng trực tiếp lâu dài tới phát triển bền vững ở các nước này.